

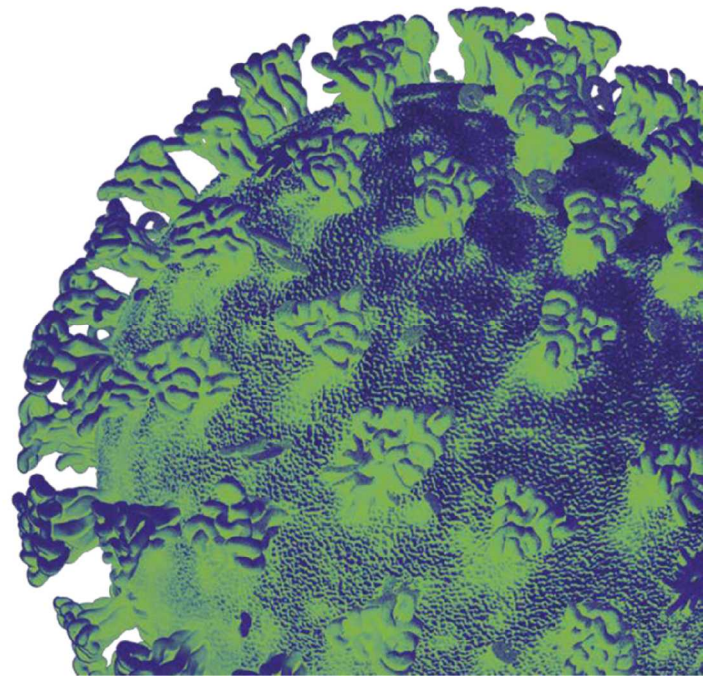
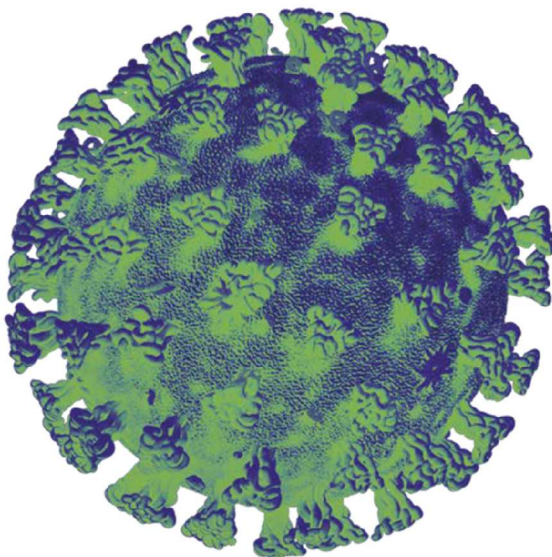
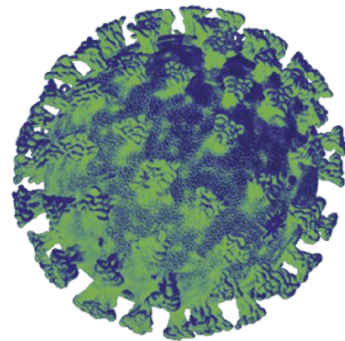

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Y Gell Cyngor Technegol

Crynodeb o'r cyngor

12 Mai 2020

Y Gell Cyngor Technegol: Crynodeb o'r cyngor

12 Mai 2020

Y prif bwyntiau

- Amcangyfrifir bod y gwerth atgynhyrchu (R_t) ar gyfer Cymru rhwng 0.7 ac 1.
- Mae consensws bod y rhif atgynhyrchu cyffredinol wedi cynyddu ychydig, o'i gymharu â'r wythnos diwethaf.
- Mae data'r DU ar nifer a mynychder achosion yn dechrau dod i'r amlwg, ond bydd y consensws yn dal yn ansicr hyd nes y bydd arolygon cymunedol pellach o ddata swabio a seroleg ar gael.
- Mae'r rhan fwyaf o bobl Cymru yn parhau i ddilyn y canllawiau ar gadw pellter cymdeithasol
- Mae arwyddion bod symudiadau'n dechrau cynyddu yng Nghymru – mae hynny'n cael ei ddangos gan ddata symudedd. Cynnydd cymedrol yw hwn ac nid yw'n golygu o reidrwydd bod pobl yn cydymffurfio llai â'r cyfyngiadau.
- Mae'r feirws yn para am lawer llai o amser ar arwynebeddau mewn amgylchedd agored a heulog nag mewn amgylchedd dan do.
- Cyrhaeddwyd penllanw (139) ar 18 Ebrill o ran cyfanswm nifer y cleifion mewn ysbytai y cadarnhawyd bod Covid-19 arnynt. 58 yw'r cyfanswm erbyn hyn, sy'n is na hanner y cyfanswm adeg y penllanw.

Y gymhareb atgynhyrchu

- Cytunwyd ar gonsensws o $R_t = 0.7-1$ ar gyfer Cymru.
- Cytunwyd bod gwerth yr R_t yn debyg ar draws pedair gwlad y DU. Er ei fod bron yn sicr o fod o dan 1, gallai fod yn agos ato.
- Y farn gonsensws yw bod y rhif atgynhyrchu cyffredinol wedi cynyddu ychydig, o'i gymharu â'r wythnos diwethaf. Y rheswm am hyn yw bod nifer yr achosion yn y gymuned yn gostwng, tra bo'r nifer mewn cartrefi gofal neu ysbytai, neu sy'n deillio ohonynt, yn parhau'n wastad ar y cyfan. O ganlyniad, mae achosion mewn ysbytai neu gartrefi gofal yn cynrychioli cyfran uwch o gyfanswm yr achosion. Mae hyn yn golygu bod cyfradd grebachu'r epidemig yn gyffredinol wedi arafu.

Y rhagolygon tymor byr

- Mae'r dangosyddion tymor byr yn amcangyfrif y disgwylir i achosion, derbyniadau i'r ysbyty, a marwolaethau ostwng dros y tair wythnos nesaf.

Amcangyfrif o nifer a mynychder Covid-19 yn y DU

- Mae'r data am swabio cymunedol a gasglwyd drwy gynllun peilot gan yr ONS rhwng 26 Ebrill a 8 Mai yn awgrymu y byddai 136,000 o bobl yn Lloegr (cyfwng hyder 76,000 i 225,000) wedi cael profion positif am SARS-CoV-2 ar 8 Mai.

- Mae'r consensws o ran mynychder yn y Deyrnas Unedig yn parhau'n ansicr, gydag amcangyfrifon yn amrywio o 10,000 i 40,000 o heintiadau newydd bob dydd. Mae'r ansicrwydd yn yr amrediad hwn yn deillio'n bennaf o ragdybiaethau gwahanol am y gyfran o heintiadau sy'n asymptomatig pan fydd arolygon cymunedol pellach o ddata swabio a seroleg ar gael, bydd yr ansicrwydd hwn yn lleihau.

Cydymffurfio â'r mesurau presennol

- O'r data sydd ar gael, gwelir bod llawer yn cydymffurfio â'r mesurau cadw pellter cymdeithasol - amcangyfrifir ei fod tua 70% ac mae rhywfaint o wybodaeth (fel data arolwg yr ONS) yn awgrymu y gallai fod yn uwch.
- Mae'r data symudedd yn dangos cynnydd mewn symudiadau. Mae data symudedd Apple a data symudedd Google yn dangos cynnydd mewn rhai categorïau ar gyfer Cymru, yn unol â gweddill y DU, ac mae'n gyson â chynnydd mewn traffig.
- Efallai na fydd newidiadau yn y data symudedd yn golygu newidiadau tebyg o ran cydymffurfio. Er enghraifft, gallai'r ffaith fod rhai siopau wedi agor yn ddiweddar arwain at ragor o deithiau / mwy o symudedd, neu gallai tywydd cynhesach olygu bod pobl yn fwy tebygol fod allan yn yr awyr agored nag yn y tŷ. Fodd bynnag, mae angen gwaith pellach er mwyn ymchwilio i hyn.

Papur Consensws ar Gartrefi Gofal

[I'w gyhoeddi](#)

Prifysgolion yn cynnig cymorth

- Mae gan TAC le i ddiolch i gydweithwyr mewn sefydliadau addysg uwch ledled Cymru am eu hymwneud parhaus â'r ymateb i Covid-19.
- Mae prifysgolion ledled Cymru wedi cael cymorth o ran cysylltu data ar raddfa fawr, arbenigedd uwch-gyfrifiadura a thechnoleg i ymgymryd â thasgau modelu cymhleth. Mae trafodaethau'n mynd rhagddynt hefyd ar sut y gallai capasiti a galluoedd posibl prifysgolion yng Nghymru gyfrannu at y cynllun profi cenedlaethol.

Ymchwil

- Ar hyn o bryd mae 1494 o gleifion o Cymru wedi'u recriwtio i astudiaethau iechyd cyhoeddus brys Covid-19, sy'n gynydd o 375 yn y 7 diwrnod diwethaf. (Mae 8 o'r astudiaethau hyn yn agored ac yn recriwtio yng Nghymru).

Lefelau parhad SARS-CoV-2 yn yr amgylchedd

- Tystiolaeth bod y feirws yn debygol o fod yn sefydlog am gyfnodau hir ar arwynebeddau dan do ac yn yr aer.

- Mae'r gyfradd ddirywio ar arwynebeddau yn cynyddu mewn tymheredd a lleithder uwch. Mae'n debygol bod cynnal tymheredd a/neu leithder uwch mewn adeiladau yn fanteisiol, os nad yw hyn yn achosi anghysur thermol sylweddol i'r rhai sydd yn yr adeilad. Ni ddylid gostwng lefelau awyru i gyflawni hyn.
- Mae'r feirws yn debygol iawn o ddirywio'n gyflym iawn (o fewn ychydig funudau) yn yr aer ac ar arwynebeddau pan fyddant yng ngolau'r haul. Mae hyn yn cryfhau'r dystiolaeth bod y risg o drosglwyddo yn debygol iawn o fod yn is yn yr awyr agored.

Perfformiad y GIG

Data ysbytai fel y'u cofnodwyd ar 12 Mai:

- Cyrhaeddodd nifer y cleifion â Covid-19 mewn unedau gofal dwys yng Nghymru benllanw ar 18 Ebrill (139) ac erbyn hyn mae'r cyfanswm o dan hanner hyn (58).
- O'r 127 o gleifion mewn unedau gofal dwys lefel 3 yng Nghymru, mae 46% wedi'u cadarnhau'n achosion o Covid-19, mae 11% yn gleifion yr amheuir bod Covid arnynt ac mae 43% yn gleifion heb Covid.
- Mae'r holl unedau gofal dwys lefel 3 lai na 50% yn llawn.
- Mae'r gwerthoedd dyddiol cyfartalog 7 diwrnod ar gyfer niferoedd achosion cyffredinol, derbyniadau i'r ysbyty sy'n gysylltiedig â Covid, derbyniadau i unedau gofal dwys sy'n gysylltiedig â Covid, cleifion y cofnodwyd eu bod mewn unedau gofal dwys, a marwolaethau a adroddwyd gan Iechyd Cyhoeddus Cymru, i gyd yn dangos bod gwelliant cyffredinol wedi bod yn ystod y saith diwrnod diwethaf o'i gymharu â'r 7 diwrnod blaenorol. Fodd bynnag, mae cyfanswm y cleifion cysylltiedig â Covid a ryddhawyd o ysbytai ychydig yn is.
- O'r 5189 o welyau sy'n cael eu defnyddio yn GIG Cymru (56% o'r cyfanswm sydd ar gael), cadarnhawyd bod Covid-19 ar 12% o'r cleifion a bod 6% arall yn achosion a amheuir ac sy'n aros am gadarnhad.